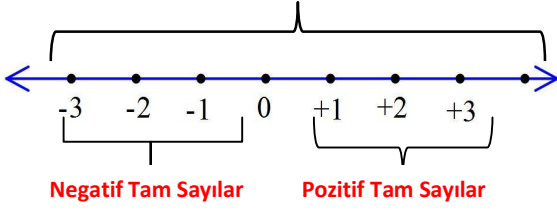

7.SINIF MATEMATİK TAMSAYILARDA İŞLEMLER

TAM SAYILARDA TOPLAMA ÇIKARMA

- ❖ 0 (Sıfır) işareti olmayan bir tam sayıdır.
- ❖ Her doğal sayı aynı zamanda bir tam sayıdır.
- ❖ Pozitif tam sayılarda önüne (+) işareti koyma zorunluluğumuz yoktur. Ancak negatif tam sayılarda önüne (-) işareti koymamız gerekir.
- ❖ Bir tam sayının mutlak değeri her zaman pozitifdir.

- Pozitif iki tam sayı toplanırken, işareti önemsemeden sayıları topla önüne (+) koy.
- Negatif iki tam sayı toplanırken, işareti önemsemeden sayıları topla önüne (-) koy.
- Zıt işaretli iki tam sayı toplanırken, toplanan sayıların mutlak değerlerinin farkı bulunur ve bulunan farkın önüne mutlak değeri büyük olan sayının işareti konulur.
- Çıkarma işleminde işlem toplama işlemine dönüşür. $3-(-3)=3+3=6$

Aşağıdaki işlemlerin sonuçlarının bulunuz

1) $(+8) + (+1) =$

2) $(+12) + (+13) =$

3) $(+9) + (+5) =$

4) $(+12) + (+3) + (+15) =$

5) $(+5) + (+17) + (+3) =$

6) $(-8) + (-3) =$

7) $(+5) + (-3) =$

8) $(-9) + (-3) =$

9) $(-8)+(-5)+(-2)=$

10) $(-11)+(-22)+(-18)$

11) $(-42)+(-15)=$

12) $(+5) + (-3) =$

13) $(-7) + (-9) =$

14) $(-9) + (-8) + (+3) =$

15) $(+5) + (+22) =$

16) $(-21) + (-2) +(+11) =$

17) $(+5) + (-4)=$

R
a
m
a
z
a
n
A
K
K
U
Ş

Aşağıdaki toplama çıkarma işlemlerini yapınız.

1) $(+6) + (-6) =$

2) $(+7) + (-8) + (-2) =$

3) $(-9) + (-5) + (-3) + (+17) =$

4) $-3 - 4 =$

5) $-9 - 2 =$

6) $-1 - 2 - 4 =$

7) $22 - 13 =$

8) $6 - 4 + 7 =$

9) $11 - 3 - 5 =$

10) $6 + 5 + 3 =$

11) $4 + 8 - 19 =$

12) $6 - (-5) =$

13) $-4 - (+9) =$

14) $-3 + (-3) =$

15) $12 + (+5) =$

16) $1 - (-2) - (+2) =$

17) $6 - 9 - (+7) =$

18) $4 + (-9) + (+6) =$

19) $11 - (-11) - (+11) =$

20) $-5 + (-5) - 5 =$

21) $(+17) + (-3) + (-4) =$

22) $(-6) + (-3) + (-8) =$

23) $(+5) + (-13) + (-2) =$

24) $15 - [6 - (-3 + 5)] =$

25) $[9 - (-10)] + [8 - (+2)] =$

26) $[12 + (-3)] + [-5 - (-4)] =$

27) $-24 + (-1) + (-18) - (-40) =$

28) $50 - (-13) =$

29) $8 + (-5) - (-1) =$

30) $|-10| - |-5| =$

31) $15 + [(-1) + (-8)] - 4 =$

32) $(9 - 5) - (1 - 3) + (7 - 4) =$

33) $(-35) + (-11) - (-13) =$

TAM SAYILARLA ÇARPMA İŞLEMİ

Aynı işaretli iki tam sayının çarpımı (+) pozitif, farklı işaretli iki tam sayının çarpımı (-) negatiftir.

$$(+) \cdot (+) = (+) \quad (-) \cdot (-) = (+) \quad , \quad (+) \cdot (-) = (-) \quad (-) \cdot (+) = (-)$$

- Bir sayının (-1) ile çarpımı sayının işaretini değiştirir. $(+5) \cdot (-1) = -5$
- Bir sayının sıfır ile çarpımı sonucu her zaman sıfırdır.

Tam sayılarda çarpma işleminin **değişme ,birleşme, dağılma, etkisiz elaman ve yutan elaman özelliği vardır.**
Çarpma işleminin etkisiz elamanı 1, yutan elamanı 0'dır.

Aşağıdaki çarpma işlemlerinin sonucunu bulunuz.

1. $(-12) \cdot (+5) =$

2. $(+7) \cdot (+3) =$

3. $(-3) \cdot (-4) - (-4) =$

4. $(+2017) \cdot (-1) =$

5. $(-5) + (-10) \cdot (+2) =$

6. $0 \cdot (-11) =$

7. $(-5) \cdot (+2) \cdot (-3) =$

8. $9 - 8 \cdot (-2) =$

9. $(-9) + (-5) \cdot (-2) =$

10. $(-35) \cdot (-1) + (+8) \cdot (-2) =$

11. $11 + (-2) \cdot (-4) + 0 \cdot (-5) =$

12. $15 - (-6) \cdot (-4) - (-1) =$

13. $7 \cdot (-3) + 9$

14. $5 - (-4) \cdot (-1) =$

15. $12 \cdot (-1) - (-1) =$

16. $5 - (-4) \cdot (-2) + (-6) =$

17. $[-8 + (-5)] \cdot 4 - 2 =$

18. $6 + (-4) + 3 \cdot (-5) - (-1) =$

19. $6 - 4 \cdot [7 - (-3)] =$

20. $(-3) + 0 \cdot (-5) - (+5) =$

21. $-24 + (-12) \cdot [-9 + (-2) \cdot (-4)] =$

22. $11 - (-2) \cdot (-5) =$

23. $14 + (-2) \cdot 7 =$

24. $(-5) \cdot (-2) + (-3) \cdot 3 + 6 =$

R
a
m
a
z
a
n
A
K
K
U
Ş

TAM SAYILARDA BÖLME İŞLEMİ

- Aynı işaretli iki tam sayının bölümü (+) pozitif, farklı işaretli iki tam sayının bölümü (-) negatiftir.
- Her sayının (-1)'e bölümü, o sayının **işaretini** değiştirmek demektir.
- Bir tam sayının 0'a bölümü tanımsızdır.

$$\frac{5}{0} = \text{TANIMSIZ}$$

- ✓ Sıfırın sıfıra bölümü belirsizdir.

$$\frac{0}{0} = \text{BELİRSİZ}$$

Aşağıdaki işlemleri yapınız.

1) $(-40) : (+5) =$

2) $+12 \cdot (-4) =$

3) $\frac{(-12) + (-3)}{(+5)} =$

4) $(-4) + (-8) \cdot (-2) =$

5) $[(-16) : (+2)] : (-1) =$

6) $0 : (-4) \cdot (-1) =$

7) $+2 \cdot (-5) - (-4) =$

8) $\frac{(-7) - (-4)}{(-1) \cdot (-1)} =$

9) $12 + (-6) \cdot (+2) - (-5) =$

10) $\frac{|(-5) + (-2)|}{-1} =$

11) $(-25) : (-5) + (+8) \cdot (-2) =$

12) $8 + (-3) \cdot (-2) + 0 : (-5) =$

13) $0 : (4 + 5 \cdot 7) =$

14) $25 : (-5) - 8 \cdot (-1) + (-5) =$

15) $[(-16) : (-1)] : -4 =$

16) $\frac{60 : (16 - 4) + (-7)}{(20 : 4) + (-3)} =$

17) $(-12) : (+6) + (+6) : (-3) =$

18) $(80 : 16 + 1) \cdot 2 - 2 =$

19) $20 + (+6) \cdot (-2) + (-5) \cdot (+3) =$

20) $10 : 2 + 2 \cdot 4 - 4 - 8 : 2 - 1 =$

21) $(-5) \cdot A \cdot (-8) \cdot (-1) = -40$ ise $A =$

22) $-24 - 6 : (-3) + 5 =$

23) $22022022 : 22 =$

24) $A : (-4) = -6$ ise $A =$

R
a
m
a
z
a
n
A
K
K
U
Ş

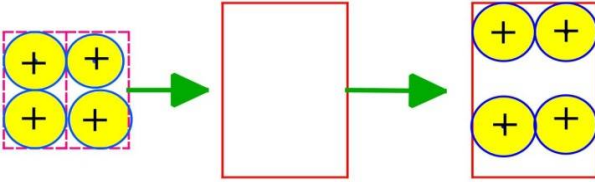
TAM SAYILARLA ÇARPMA İŞLEMİNİN MODELLENMESİ

Tam sayılarla çarpmada modellemede önemli olan ilk çarpanın işaretidir. İlk çarpan + ise pul kutuda kalacak, - ise kutudan atılacak anlamına gelmektedir.

ÖRNEK

$(+2) \cdot (+2) = +4$ işlemini modelleyelim.

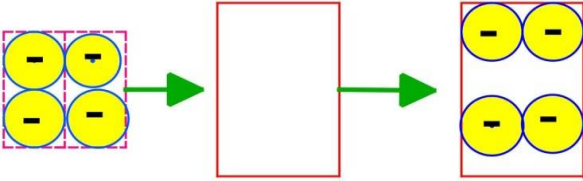
Anlamı kutuda 2 tane +2'li pul olacak.

ÖRNEK

$(+2) \cdot (-2) = -4$ işlemini modelleyelim.

Anlamı kutuda 2 tane -2'li pul olacak.

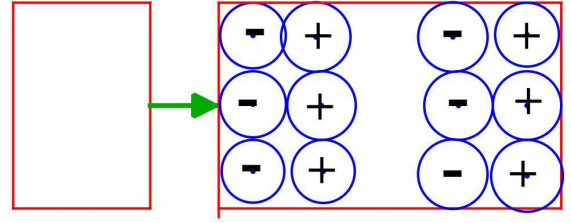

ÖRNEK

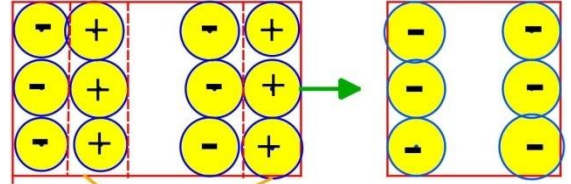
$(-2) \cdot (+3) = -6$ işlemini modelleyelim.

Anlamı 2 tane +3 lü pul kutudan atılacak.

Burada önemli olan ilk çarpanın işareti. İlk işaret - olduğu için bu modellemede 2 tane 3'lü sıfır çifti gerekli.

2 tane 3 lü sıfır çiftimiz var.

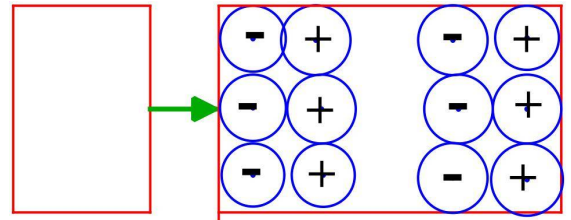
Kutudan atıyoruz.

2 tane +3'lü pul kutudan atıldı.

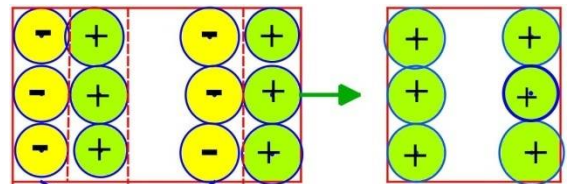
ÖRNEK

$(-2) \cdot (-3) = +6$ işlemini modelleyelim.

Anlamı 2 tane -3 lü pul kutudan atılacak.

2 tane 3 lü sıfır çiftimiz var.

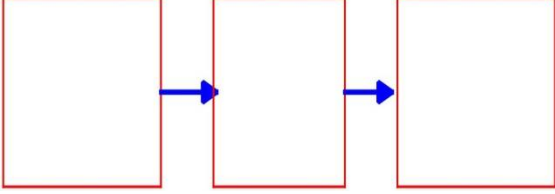

Kutudan atıyoruz.

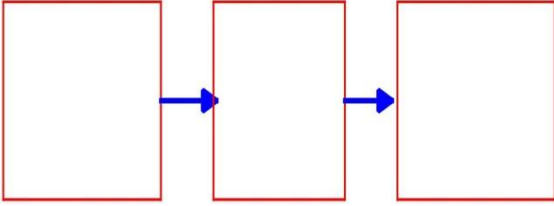
2 tane -3'lü pul kutudan atıldı.

Aşağıda verilen çarpma işlemlerini sayma pulları ile modelleyiniz.

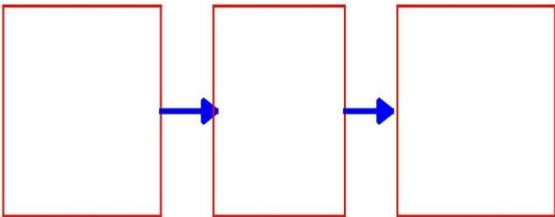
1) $(+3).(+3)$

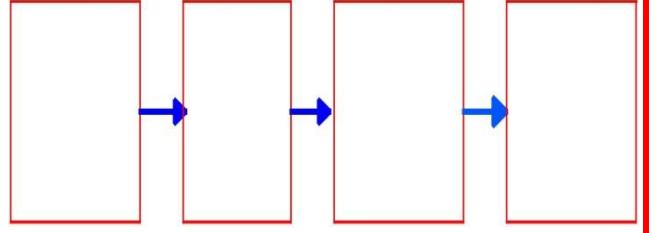
2) $3.(-2)$

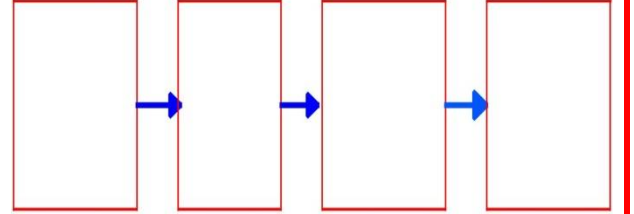
3) $4.(-2)$

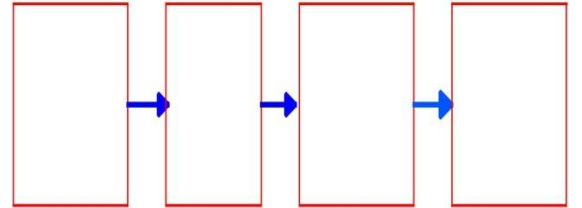
4) $(-2).(+5)$

5) $(-1).(-3)$

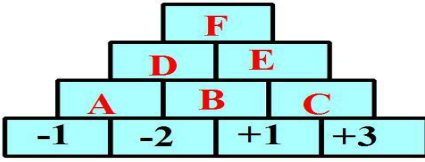
6) $(-2).(-2)$

1. $\frac{[6+(-24)]:(1-4)}{-3}$ işleminin sonucu kaçtır?

2. $\frac{10}{\Delta} = (-1)$ ve $\frac{\square}{-2} = 15$ olduğuna göre ;
 $\frac{\square}{\Delta}$ işleminin sonucu kaçtır?

3.

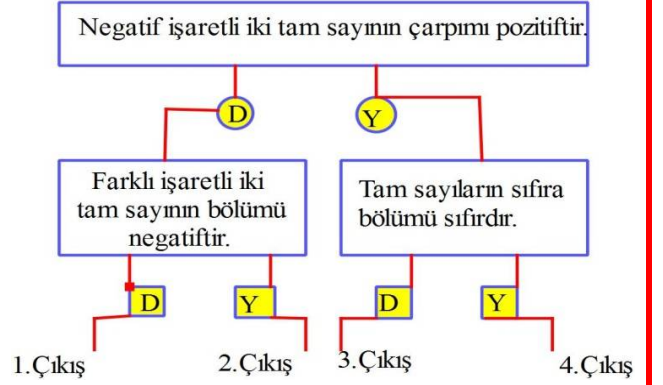
Yukarıdaki tabloda yan yana olan sayılar çarpılarak yukarı doğru çıkmıştır. Buna göre **B+E+F** kaçtır?

4. A = $\underbrace{(-1) \cdot (-1) \cdot (-1) \cdot \dots \cdot (-1)}_{99 \text{ tane}}$

B) $\underbrace{(-1) + (-1) + (-1) + \dots + (-1)}_{99 \text{ tane}}$

olduğuna göre A.B ifadesinin değeri kaçtır?

5.

Yukarıdaki kutucuklarda verilen ifadeler doğru ise "D" yanlıştır ise "Y" yolu takip edilecektir. Buna göre hangi çıkışa ulaşılır.

6. $5 \cdot [(-4) - (-3)]$ işleminin sonucu kaçtır?

7. $(-24) : (+6) - (-2) \cdot (+1)$ işleminin sonucu kaçtır?

8. $(6-1) \cdot (6-2) \cdot (6-3) \cdot \dots \cdot (6-9)$ işleminin sonucu kaçtır?

9.

-3	-4	A
-2	B	6
C	3	2

Yandaki tabloda her satır ve sütundaki sayıların çarpımı 48 olacağına göre **A+B+C kaçtır?**

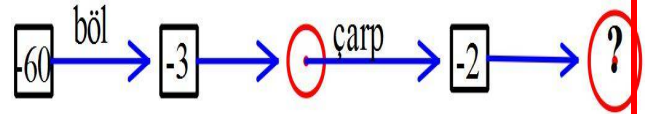
10. $-(-9) : (-3) + (-24).(-1)$ İşleminin sonucu kaçtır?

11) $|-30| : (-5) + (-3).(-2)$ İşleminin sonucu kaçtır?

12. $\frac{-24 : 3.(-3)}{-4 : 4}$ İşleminin sonucu kaçtır?

13. $\frac{-60 + (-20)}{(-3).(-2) + (-4)}$ sonucu kaçtır?

14.

Yönergeler takip edildiğinde "?" getirilmesi gereken tam sayı kaçtır?

15. $[42 : 3 - 2.4].2 - 1$ İşleminin sonucu kaçtır?

16. $A = -1 + 3 - 6$

$B = -2 + 4 - 6$ olduğuna göre **A.B kaçtır?**